

Dnr 426916
2021-05-18

Finansrapport tertial 1, 2021

Uppföljning av finanspolicyns riktlinjer och beslut tagna på delegation

Den av Kommunfullmäktige antagna finanspolicyn innehåller riktlinjer för kommunkoncernens tillgångs- och skuldhantering. I finanspolicyn regleras att rapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med delårs- och årsbokslut. Finansrapport tertial 1, 2021 är en åiterrapportering till kommunstyrelsen av tillgångs- och skuldförvaltningen per 30:e april 2021.

Ekonomidirektören m. fl. har bemyndigande att på kommunstyrelsens vägnar besluta om upptagande av lån enligt KS beslut 2020-11-23, Dnr 20KS417. Finansrapporten är en åiterrapportering av beslut tagna på delegation under tertial 1, 2021.

Finansieringsrisk, jämförelse mot finanspolicy

Finansieringsrisk är risken att inte ha tillgång till det kapital som verksamheten kräver eller att finansieringen endast kan erhållas till ökade kostnader.

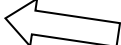
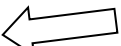
Tabell: Genomsnittlig kapitalbindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2021-04-30	2020-12-31	2019-12-31
Ej under 2 år och samtliga lån ska kunna återbetalas inom 15 år	←	2,54 år	2,70 år	2,69 år
Högst 45% av lånestocken får förfalla inom 12 månader	←	30 %	25 %	33 %

Ränterisk, jämförelse mot finanspolicy

Ränterisk är risken att räntorna på marknaden rör sig upp eller ned över tid, vilket medför att räntekostnaderna för verksamheten förändras.

Tabell: Genomsnittlig räntebindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2021-04-30	2020-12-31	2019-12-31
Skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader (2 - 4 år)		2,33 år	2,45 år	2,80 år
Minst 10% och högst 45% räntestjusteras varje 12 månaders period		42 %	38 %	33 %

Gävle kommunkoncern ligger rätt enligt finanspolicyn på alla nyckeltal, se ovan. Kapitalbindning och räntebindning har sjunkit under tertial 1, det betyder att en större del av låneportföljen förfaller inom ett år samt att en större del av låneportföljen är exponerad mot ränterörelser. Detta beror på att internbanken tillsammans med bolagen valt att inte förlänga befintliga lån eller genomföra någon nyupplåning i väntan på besked avseende ansökan om Gröna Lån. Positiva besked väntas i början på juni, då kommer upplåning åter ske och låneportföljen kommer förlängas genom hållbar upplåning.

Kommunsektorns skuldförvaltning

Kommuninvest publicerar kvartalsvis en rapport som summerar kommunsektorns och regionernas låneskuld. I nedanstående tabell jämförs Gävle kommuns låneportfölj med snittet av Kommuninvests utlåning till offentliga sektorn.

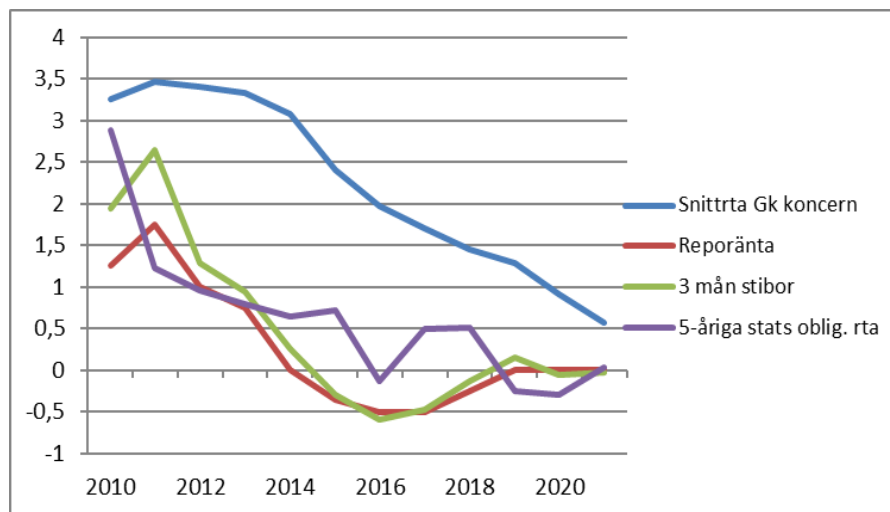
	Gävle kommun	Genomsnitt riket
Kapitalbindning (år)	2,54	2,88
Andel av kapitalet som förfaller inom 12 mån (%)	30	25
Räntebindning (år)	2,33	2,94
Genomsnittsränta (%)	0,57	0,94

Känslighetsanalys

Kommunkoncernens bolag påverkas av ränterörelser. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år, är 10 mnkr för hela bolagskoncernen.

Räntehistorik

Jämförelse av Gävle kommuns snittränta mot andra räntor under perioden 2010 - 2021.

Marknadsläge/information

Globalt: Ekonomin är i färd med att återhämta sig trots att Covid-19-pandemin fortsätter och global tillväxt prognostiseras till 5,7 %. Under 2022 kommer tillväxten sakta ner till 4,5 %, och närma sig en mer normal takt. Den globala tillväxten stimuleras av enorma ekonomiska stimulansåtgärder och diskussionerna kring hur självgående återhämtningen är fortgår. Med hjälp av Kinas återhämtning och ett uppsving i varukonsumtionen har den globala industrikonjunkturen varit stark. Detta innebär att klyftan mellan tillverkningsindustrin och tjänstesektorn (som varit mer direkt påverkad av restriktionerna) har fördjupats och dessutom att tillväxten i världens ekonomier rör sig i olika takt. Euroområdet har halkat efter och fruktar ännu en förlorad turistsäsong, samtidigt som Kina återhämtat sig snabbt och USA nu rör sig framåt för full maskin med stöd av stora stimulanspaket. Ländernas budgetunderskott har ökat dramatiskt i spåren av pandemin och det samma gäller för centralbankernas balansräkningar. Pandemin har kännetecknats av låg inflation. De massiva stimulanserna från världens centralbanker har dock bidragit till snabbt stigande tillgångspriser. Detta har i sin tur inneburit att inkomstklyftorna ökat ytterligare. Arbetslösheten har i huvudsak stigit inom sektorer med låginkomsttagare, samtidigt som det främst är de mer förmögna som har dragit fördel av ökade tillgångspriser. Bostadspriserna har också gynnats av lågräntemiljön. Att en stor del av befolkningarna fortsatt har goda inkomster i kombination med lättnader i amorteringskrav och skatteregler i många länder har också bidragit till stigande bostadspriser. Vi förväntar att de kommer öka kraftigt även i år för att sedan dämpas under 2022.

Sverige: Ekonomin ha varit mer motståndskraftig mot pandemins andra och tredje våg än den första. Det förklaras delvis av att den globala industriproduktionen, som är viktig för Sveriges export, har varit mindre påverkad. Den andra vågens nedgång har varit mer koncentrerad till vissa tjänstebranscher, såsom hotell och restaurang. Tjänstesektorn hämmas fortsatt av restriktioner och industriproduktionen dämpas en period framåt av den globala bristen på halvledare. Det håller tillbaka återhämtningen under det andra kvartalet och återhämtningen väntas ta rejäl fart först under tredje kvartalet. Hushållens sparande är rekordhögt efter förra årets till stor del ofrivilliga konsumtionsminskning. Lättnader i restriktioner i kombination med ett uppdämt konsumtionsbehov gör att vi räknar med en rekyl i tjänstekonsumtionen och att hushållens sparande återgår så småningom till de nivåer som rådde innan pandemin. Även offentlig konsumtion återhämtar sig från den svaga utvecklingen 2020 och offentliga investeringar växer i god takt, drivet av ökade infrastrukturinvesteringar. Sammantaget bäddar det för en stark återhämtning, med en BNP-tillväxt på 3,7 procent både 2021 och 2022 för att därefter mattas av till 2,2 procent 2023 när resursutnyttjandet normaliseras. Även om arbetsmarknaden varit oväntat motståndskraftig är arbetslösheten fortsatt hög och långtidsarbetslösheten har stigit till rekordhöga nivåer. I takt med att tillväxten tar fart stiger arbetskraftsefterfrågan och vi räknar med att arbetslösheten börjar falla tillbaka de kommande månaderna för att i slutet av 2023 vara tillbaka på de nivåer som rådde före krisen. Tillfälliga faktorer såsom högre energipriser bidrar till att inflationen stiger under våren innan den vänder ned igen under sommaren. Bakom den temporära uppgången sjunker i själva verket den underliggande inflationen. Vi står fast vid prognosen att reporäntan hålls kvar på noll procent under överskådlig framtid, trots att inflationsutsikterna är dämpade.

(källa: SHB)

Gävle kommunkoncerns upplåning under 2021, jmf. med KF:s kreditram

Kommunfullmäktige har fastställt en kreditram 2021 för extern upplåning i koncernen, kommunen och per bolag. Koncernen har 5 301 mnkr kvar att utnyttja av kreditramen för 2021. Bolagen har totalt 3 218 mnkr kvar att nyttja av kreditramen för 2021. Kommunkoncernen ligger med ett plussaldo på 1 345 (1 295) mnkr på koncernkontot per 2021-04-30 och nyttjar ingenting av den för koncernkontot totala checkkrediten hos Nordea på 300 mnkr. Gävle kommun har ett positivt saldo på 1 608 (1 518) mnkr, se sammanställning i tabellen nedan.

Tabell: Gävle kommunkoncerns saldo på koncernvalutakonto, kredit på koncernvalutakonto, externa och interna lån per 2021-04-30

Enhet/Bolag (mnkr)	Banksaldo KvK	Checklimit*	Externa lån	Egna lån	Kreditram-2021	Kvar att nyttja**	Interna lån
Gävle Stadshus AB	-100,4	-200	0	-769	950	81	0
AB Gavlegårdarna	54,0	-300	-2 750	-100	3 700	904	0
Gävle Energi AB koncern	132,9	-140	-550		1 170	753	369
Gävle Hamn AB	68,5	-100	-1 185		1 500	384	0
Gavlefastigheter koncern	-428,1	-731	-1 090		1 795	277	897
Gävle Parkeringsservice AB	-22,4	-70	0		170	148	0
Gästrike Vatten AB koncern	-14,0	-250	-560		1 050	476	0
Gästrike Räddningstj. Förb.	66,9	0	0		0	67	0
Gästrike Återvinnare koncern	-21,8	-80	-10		140	108	0
Gästrike Ekogas AB	1,5	-20	-130		150	22	0
Summa bolag	-262,9	-1 891	-6 275	-869	10 625	3 218	1 266
Gävle kommun	1608,0	-300	0		300	1 908	0
Ej fördelat					175	175	
Summa	1345,1		-6 275	-869	11 100	5 301	1 266
*Intern checkkredit							
extern kredit, Nordea							
** G=F+(B+D+E)							

Kommunen och bolagen har en kontinuerlig dialog angående likviditetssituation, lånebehov, saldon på respektive koncernvalutakonto alternativt nyttjande av koncernkredit, i strävan efter så effektiv likviditetshantering som möjligt.

Hållbar finansiering

Kommunens internbank fortsätter arbetet att tillsammans med bolagens ekonomiansvariga och hållbarhetsstrateger lämna in låneansökningar avseende hållbar finansiering. Per sista april har ansökningar avseende Gröna Lån på 740 mnkr lämnats in för godkännande, besked väntas i början på juni.

Totalt har Gävle kommun 330 mnkr i Gröna lån per 2021-04-30:

- 200 mnkr AB Gavlegårdarna, Flerbostadshus Sörby backe
- 130 mnkr Gästrike Ekogas, Biogasanläggning i Forsbacka

Redovisning av lån – upplåning, amortering och utlåning

Gävle kommunkoncern har under tertiäl 1, minskat sin externa upplåning med totalt 5 mnkr. Gavlefastigheter har ökat sin skuld med 45 mnkr. Gävle Energi AB har minskat sin skuld med 50 mnkr.

Gävle kommunkoncerns externa upplåning per 2021-04-30, mnkr

Låneskuld (mnkr)	IB, 2021-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2020-04-30	Andel %, Saldo
Kommuninvest	6549	200	205	6544	92,9%
Swedbank	100			100	1,4%
Cert total	400			400	5,7%
Summa	7049	200	205	7044	100,0%
Varav GSAB borgen	769			769	
Exkl. GSAB borgen	6280	200	205	6275	

Förmedlade lån till kommunala bolag per 2021-04-30, mnkr

Förmedlade Lån (mnkr)	IB, 2021-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2021-04-30	Andel %, Saldo
GSAB	769			769	10,9%
AB Gavlegårdarna	2750			2750	39,0%
Gavlefastigheter	1045	200	155	1090	15,5%
Gävle Energi AB	600		50	550	7,8%
Gästrike Ekogas AB	130			130	1,8%
Gästrike Återvinnare	10			10	0,1%
Gävle Hamn AB	1185			1185	16,8%
Gävle Vatten AB	560			560	8,0%
Summa	7049	200	205	7044	100,0%

Redovisning av nyupplåning, under tertial 1, 2021, mnkr

Nyupplåning	Kredittid	Kreditinstitut	Ränta*	Fast/rörlig	Belopp
Gavlefastigheter	3 år	Kommuninvest	0,44%	Fast	45
Summa					45
* inkl. administrativ avgift					

Interna lån, s.k. reverslån, mnkr (internbanken har ej externt lån)

Reverslån (mnkr)	IB, 2021-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2021-04-30
Gavlefastigheter AB	928		31	897
Gävle Energi AB	382		14	368
Bomhus Folketshus	6			6
Brynäs Fastighets AB	103		2	101
Summa	1 419		47	1 372

Gävle kommuns placeringar

Med sista betalning 2020-12-29 är Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB likviderat och medlen utskiftade till ägarna. Totalt återfördes 760 344 408 kr till Gävle kommun. Enligt beslut i kommunfullmäktige 2020-11-30 (dnr 20KS475) skall Gävle kommun arbeta för att minimera skuldsättning samt att kommunstyrelsen gavs i uppdrag att redovisa möjligheterna för och de ekonomiska konsekvenserna av förtidslösen av del av ansvarsförbindelsen gällande pensioner. Under maj/juni kommer en förfrågan lämnas ut om att upphandla möjlighet till att försäkra bort del av Gävle kommuns ansvarsförbindelse gällande pensionsåtagande. Förfrågan är ställd på ett åtagande kalkylerat till motsvarande 760 mnkr.

Med utgångspunkt från beslut om reviderad finanspolicy (KF 2021-03-29 § 7) har det praktiska arbetet med utbyggd internbank inletts.

Efter beslut om hantering av eventuell lösen av pensionsåtagande samt framtagen plan för samlad koncernupplåning kan det finnas behov av beslut kring placering av tillgångar, beroende på dess storlek. Befintlig likvid förstärker fram till dess likvidsituationen med anledning av Covid-19, där Kommuninvest har lämnat önskemål om längre framförhållning från kommunerna sida gällande

behovet av nytt kapital samt att Gävle kommun har infört rutiner för att förstärka leverantörers och bolagskunders likviditet.

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör

Jens Fornander
Finanscontroller